

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

NO. 5.

CLEVELAND, OHIO, PETEK, 17. JANUARIJA 1913.

VOL. VI.

Mestne novice.

V torek 4. februarja se vršijo precej važne mestne volitve glede spremembe mestnega štatuta.

REGISTRACIJA.

Sedaj je končno odločeno, kako se bo volilo 4. februarja. Na volivnem listku bo samo eno vprašanje: "Shall a Charter Commission be Authorized?" Na to vprašanje se mora odgovoriti da ali ne. Pod tem vprašanjem pa bodo imeli na 25 kandidatur, izmed katerih se jih sme voliti petnajst. Zaznamovani ne bodo po strankah. Onih petnajst mož, ki dobi največ glasov postanejo člani komisije čarterja, po katerem se bo vodila prihodnja mestna uprava.

Namen teh volitev je, da se kolikor mogoče zboljša vsa mestna uprava, da se najdejo boljše poti za napredek in vstopnih mesta. Po načrtu čarterja tudi ne bi imeli toliko zastopnikov v mestnem svetu, kakor jih imamo sedaj, pač pa bi petnajst mož zato izvoljenih, vodilo vso mestno upravo. Kako pa je treba voliti, ali z da ali z ne, o tem pa spregovorimo v kratkem, ko dobimo vse potrebne točke v roke, ker sedaj celoten program še ni popolnoma določen.

Kdo sme voliti pri teh volitvah? Vsak kdor je registriran. Kdor se je dal registrirati pri zadnjih predsedniških volitvah, ni treba sedaj registracije. Kdor pa je postal državljan od 5. oktobra lanskega leta naprej, kdor se je preselil od zadnjih volitev, ali kdor ni bil registriran pri zadnjih volitvah v novembru, ta se mora sedaj registrirati, če hoče voliti. Registrira se v City Hall, pri odboru za volitve in sicer cel dan v petek in v soboto do 9. zvečer. Registracija se je sploh vršila že ves teden. Politični klub pa bo priredil še posebno shorovanje, pri katerem se bo slovenskim državljanom natančno pojasnilo obširen pomen volitev.

Zveza clevelandskih dobroteljskih družb je jako zadovoljna, ker letos skoro nima nič dela. Predsednik dobroteljskih družb se je izjavil, da je bilo še lansko leto v Clevelandu o tem času do 5000 mož brez dela, ki so morali iskati pomoči pri dobroteljskih središčih. Toda letos je to število popolnoma zginilo. Kdor le hoče delo je dobil. Seveda nekaj jih je gotovo brez dela, in to so delavci, ki delajo samo v gotovih slučajih. Lansko leto je morala dobroteljska družba skrbeti za 300 družin, letos pa nima nič ene v oskrbi. Tudi mestni oddelek za one, ki nimajo dela, poroča, da skoro nihče ne vpraša za delo. Le ta bi prišlo blizu, ki sploh nečejo delati. A tovarne in delavnice še vedno iščejo nove delavske moči. Kako dolgo?

Umrla je 13. januarja Ivana Mihelič in sicer za pljučnico, žena Frank Miheliča, roj. Marolt. Stanovala je na 1059 E. 42 St. Pokojnica je bila doma na Sodražice pri Ribnici, stara 39 let. V Ameriki je bivala 9 let. Zapuščica žalujočega moča in tri otročiče, najmlajši star 14 dni, eno sestro, dva brata. Bila je članica J. S. K. j. pri društvu Janeza Krstnika. Bodi ji lahka tujna zemlja!

Društvo vitezev sv. Alojzija priredi v Knansovi dvorani 26. januarja veliko maškardno veselico. Podrobnosti o vseh veseljih poročamo drugemu tednu.

Telovadci Slov. Sokola, prijatelji tlovačbe in sokolske misli sploh imajo svoj sestanek v nedeljo popoldne ob 9. uri v čitalniških prostorih na 61. cesti. Prijatelji napredne slovanske vobče in slovanske misli posebej, so uljudno vabljeni. Čujemo tudi, da pride vsa slovanska sokolska društva v državi Ohio letos okoli 2. junija velik piknik v Luna parku.

Iz urada Slov. Političnega Kluba nam naznanjajo, da prične politični klub zopet s podučevanjem rojakov, ki gredo v kratkem na izpraševanje glede državljanjskih papirjev. Kdor se misli učiti, naj se zgleda pri nas, da se ve, koliko število učencev je, ker pri majhni udružbi se poduk ne izplača. Cena celemu poduku je 50 c. kar se plača v blagajno političnega kluba.

Zadnje nedeljo ob polnoči je dobil F. M. Jakšič telegram, v katerem je bila žalostna vest o smrti njegovega bratranca Ferdinand F. Pluta (p. d. Ambrožev), ki je služil kot vojak Združenih držav v Texasu. Truplo bo poslano očetu v Newburg. Pogreb se vrši v soboto. Umrl je v Fort Bliss, Tex., kjer je bil čez leto dni na meji Meksike. Ranji je bil rojen 10. julija, 1889 v Gradencu, fara Hinje na Dolenskem. V Ameriko je prišel pred 20. leti s svojo materjo, ki je pred 17. leti v Clevelandu umrla. Bil je vedno v Clevelandu, dokler se ni podal k vojakom. Služil bi imel samo še devet mesecev. Takaj zapušča, očeta mačho in več polbratov in drugih sorodnikov, v Pittsburgu ima strijca in pol-sestro in v Crested Butte, Colo. strijca. Podrobnosti, kako je mladi vojak umrl, nam še niso znane, pa povemo ob priliki, ko se položaj razjasni.

Mestni komisar za pocestno železnico je razdelil med solske otroke 75.000 pivnikov, na katerih je tiskano, kako se morajo otroci vesti na cesti, da jih ne zadene kapa, avtomobil ali voz. Starejši v posameznih solah so izbrani, da pomagajo mlajšim učencem pri prehodu preko cest.

V Clevelandu se mudi Mr. K. Gorup, zastopnik tvrdke J. Triner iz Chicago. V naselbinah je vedno dobrodošel, kadar pride.

Nesramnost roparja, ki se izdaja za uradnika plinove družbe, presega že vse meje. V sredo popoldne je dotični ropar zopet obiskal 9 družin na vzhodni strani mesta in sicer na Adams ave, in je nabral s tem, da je trdil, da je kolektor za plin, nad 300 dolarjev in mnogo vrednosti. Bal se ni ne psov, ne boleznih v hiši, pač pa je prav surovo nastopal povsod, kjer so mu branili priti bližje. Mestna oblast predlaga, da bi morali vsi kolektorji plina in elektrike nositi uniformo.

Novi pokrajinski pravnik Locher se je v sredo izjavil, da bo prisilil bivšega šerifa okraja Cuyahoga, da mora plačati nazaj v blagajno ves denar, kar ga je prejel za hrano jetnikov. Veščaki so namreč izračunali, da velja hrana, s katero je krmil Hirstius jetnike je 19 cent. na dan, a Hirstius je dobival za to hrano 45 centov za vsakega jetnika na dan. Ostanek je vstaknil v svoj žep.

Policija je odkrila, da se nahaja v Clevelandu skrivna ruska zveza, katere namen je pomagati jetnikom v sibirskih ječah k begu.

Društvo "Lipa" št. 129 praznuje v nedeljo, 26. januarja triletnico svojega obsevanja, ob kateri priliki razvije oboje društveno zastavo.

Delavske unije.

Nekateri mislijo, da delavske unije ne pustijo rešiti današnjega akutnega delavskega vprašanja.

DELAJSKI VODJE.

Tisoče mož je danes napadenega mišljenja, da če se razderjo delavske unije, da je potem delavsko vprašanje rešeno. Toda ti ljudje vedno pozabijo, da delavske unije niso delavsko vprašanje. Če bi ugonobili danes vse delavske unije, bi delavsko vprašanje bilo še vedno pred nami, in z večjo ostroščjo in zahtevo bi stopili današnji delavci pred javnost in zahtevali, da se reši delavsko vprašanje na tak način, ki je ugoden za delavca.

Takozvani "delavski vodja" nikakor ni odgovoren za duh, ki počiva v socialnem nemiru dandanes. Delavski vodja dandanes je gnan od sile, ki stoji za njim, od mase delavstva, ki kriči po korenitih reformah. Pač pa so odgovorni oni, ki tlačijo delavsko vprašanje vedno v ozadje. Ti ljudje bi radi, da se delavcem ne odpro oči, toda se silno motijo, ker enkrat pride dan spoznanja za vse. Toda ta dan ne bo dan razbijanja, revolucije, prevlata krvi, pač pa dan, ko se bo javnost ali človeška družba prepričala, da je treba stebre, ki držijo svet — in to so delavci — nekoliko bolj podpreti, da ne padejo in ne povzročijo na svetu velikanske razvaline, izpod katerih se svet ne bo mogel več skopati.

Pa delavski agitatorji sami niso vzrok, da so delavci nezadovoljni. Ne, delavski agitatorji samo propagirajo idejo, kaj pa ni toliko pripomogel k delavskemu povzdigu, zavednosti in odpiranju oči kot trudi in velikanske korporacije, ki stoje v očeh ameriškega prebivalstva neprestano kot zakonodajalci, katerih ne more doseči nobena pbstava.

Mnogo let se je ljudstvo bojevalo za religiozno demokracijo, in ljudstvo je zmazalo. Štiristo let potem se je vršil boj za politično demokracijo, in tudi tukaj je bilo ljudstvo zmagovalček. Dandanes se pa vrši boj za industrijalno demokracijo, in nobena človeška sila ne bo mogla ustaviti tega gibanja, in nobena božja sila ne bo hotela ustaviti tega gibanja. In ravno to je ono velikansko delavsko gibanje, pred katerim stojimo danes, katerega se moramo zavedati, če hočemo s svetom korakati naprej. Ni treba preroka, da bi videl potrebe prebivalstva v prihodnosti. Pri nas ne pride toliko v poštev vprašanje, koliko se pridelja, pač pa vprašanje, kako se razdeli. Vprašanje, da psi milijonarjev ne bodo imeli pojedine, ki veljajo na tisoče dolarjev, in vprašanje, da mora dantes marksikaka delavska družina lakote umreti. To boli in peče današnji svet, zato je treba reforme.

Tajnike clevelandskih podpornih društev, ki imajo v našem listu društvene oglase, prav uljudno prosimo, da čimprej prinesejo natančne naslove predsednikov, tajnikov, blagajnikov in zastopnikov v naš urad, da jih uvrstimo pod imenik društvenih uradnikov. Ob tej priliki pa tudi naznanjamo drugim clevelandskim društvom brez izjeme, da oglašujejo v našem listu, ki je najbolj uspešno, da doseže vse člane vseh društev v Clevelandu. Cena za letošnji oglas je majhna, uspehi pa dobri in veliki.

—V Clevelandu so začeli zbirati dohodke za novo bolnišnico, ki naj bi veljala \$500.000.

Odmevi Titanica.

Odvetniki sorodnikov ponesrečenih žrtev Titanica, zahtevajo od kompanije deset milijonov dolarjev.

TOZBE PRED SODNIJO.

New York, 16. jan. Danes je prišlo pred zveznega sodnika v tem mestu petdeset odvetnikov, ki zastopajo tozbe sorodnikov onih žrtev, ki so se potopile sredi morja na nesrečni ladiji Titanic. Teh petdeset odvetnikov zahteva več kot deset milijonov dolarjev odškodnine. Njim nasproti so ostali številni odvetniki parobrodarske kompanije, da zastopajo koristi White Star Line. Danes je namreč zadnji dan, ko je bilo še mogoče vložiti tozbo proti kompaniji, toda radi nenavadno velikega števila tozb, je moral sodnik preložiti dan do 11. februarja.

White Star linija pravi, da ona ni odgovorna, da bi plačala več kot \$100.000 po ameriških postavih, ker ameriške postave ji ne ukazujejo, da mora plačati za ponesrečene osebe. Tožitelji pa trdijo, da je kompanija odgovorna za zgubo tolikih življenj radi osebne nemarnosti. In če bo sodnik tu dik takega mišljenja, tedaj dobi sorodniki potopljenih denar.

Ne more biti državljan.

Belville, Ill., 16. jan. Sodnik Crow je večerj v tem mestu izpraševal nekega Mažara, ki je prosil za državljanjski papir. Med drugimi vprašanji je sodnik tudi vprašal, kdo je Roosevelt v Ameriki? Začuden pogleda Mažar sodnika in zmaje z glavo, končno pa se izjavi, da o Theodorju Rooseveltu še nikdar ni slišal. Sodnik Crow svojim lastnim ušesom ni vrjel, da je kaj takega mogoče, nakar je zapodil Mažara, naj spozna boljše ameriške politikarje.

Proti Ettorju.

New York, 15. jan. Včeraj je prišel k pokrajinskemu pravniku Whitmanu advokat Campbell, ki zastopa newyorško zvezo hotelirjev, in je prosil pravnika naj začne s sodnim postopanjem napram Ettorju, ker krši javni mir. Ettor je baje štrajkujočim hotelskim uslužbencem povedal, da naj s silo izvedejo svoje zahteve, če ne gre zlepa.

Oporoka škofa dr. Flappa.

Kakor smo že poročali, je umrl nekak ma — srčna kap — pred nekaj dnevi poreško-puljski škof dr. Flapp. Njegovo celotno je domačinom znano, posebno Slovencem in Hrvatom, toda o tem bomo poročali takrat, ko pride njegov namestnik. Za danes nas zanima samo se njegova oporoka. Mož je zapustil milijon kron za ustanovo bogoslovcev po 300 kron na leto. Najmanj polovico teh ustanov morajo dobiti italijanski bogoslovci. Legati našajo 278.000 K, od katerih pripada sorodnikom samo 40.000 K. 50.000 K pa znaša ustanova za podporo bolnih ubogih duhovnikov poreško-puljske škofije. Ob obletnicah smrti se bo razdelilo po 200 K mestnim revezom.

—V Clevelandu so začeli zbirati dohodke za novo bolnišnico, ki naj bi veljala \$500.000.

Turki in Nemci.

Turki so naprosili nemško vlado naj prepreči Balkancem, da ne začnejo z novo vojsko.

ZAPLETEN POLOŽAJ.

London, 15. jan. Da je turška vlada v velikanskih škripcih, da ji od zunaj grozijo Balkanci, znotraj pa domača revolucija, se je pokazalo danes, ko je turški delegat pri mirovni pogodori, Rechad paša, lepo prosil vsele, posebno pa Nemčijo, naj se potrudijo na vse načine, da Balkanci ne začnejo z novo vojsko.

Evropske velesile so hotele namreč poslati Turčiji ostro noto, da se mora udati zahtevam zmagovitih Balkancev, ali pa ne dobi nobene podpore več od Evrope. Turki so se raditega ustrašili. Balkanski delegatje so pa naznanili, da kakor hitro evropske velesile izročijo Turčiji noto, je to znamenje, da se boj začne na celi črti. Vendar morajo štiri dnevi milnikti, kakor je dogovorjeno, predno se boj v resnici prične.

Sofia, Bulgarska, 15. jan. Bulgarski car Ferdinand se je danes podal na bojišče pri Čatalji, kjer so ga bulgarski junaki navdušeno pozdravili. Opominjal je vojake, da morajo do zadnjega vztrajati, in če drugače ne bo mogoče ne bo miru, se bojevali toliko časa, da pobezne zadnji Turci iz Evrope. Vojaki so divje kričali po teh carjevih besedah in prepevali navdušene narodne pesni.

Za zapleten položaj je pa odgovorna Turčija, ki se neče odpovedati Drinopolju in egejskim otokom. Vse druge zahteve so pa Turki Balkancem dovolili.

Danes so srbski, grški, bulgarski in črnogorski delegatje že imeli pripravljene svoje karte, da odpočijejo iz Londona, kakor hitro dobijo brzozavbd svojih vlad. S Turki se nečejo dalj pogovarjati.

Turško prebivalstvo v Carigradu pa je silno razburjeno. V veliko zamero pri ljudstvu je prišel veliki vezir Kiamilpaša, ki je svetoval vladi, naj se uda. Ljudje hodijo v velikem številu po ulicah in kričijo za vojsko. Kakor hitro bo ruska vlada kaj drugega razglasila kot novo vojsko napram Balkancem, tedaj bo v Carigradu revolucija.

Dunaj, 15. jan. Potrjuje se vest, da je Fran Josip popolnoma zmešan radi balkanskega položaja. Vleči se je moral teško bolan v postelj. Cesar sam bi rad imel mir, toda prestolonaslednik Fran Ferdinand vedno silni na vojsko.

London, 15. jan. Ko so hoteli poslaniški evropskih vlad pomiriti delegate, so slednji odločno povedali, da nikakor ne morejo več čakati. Turki nalašč zavlačujejo vso stvar, da bi se bolje pripravili za morebitno zopetno vojsko. Predvsem so se pa balkanski delegatje izjavili, da morajo čuvati koristi svojih držav, ker odkar se je sklenilo premirje, so balkanske zvezne države žrtvovala že nad \$200.000.000 za vzdrževanje vojske, ki mora biti vedno pripravljena za napad. Če začnejo balkanski zavezniki zopet z vojsko, imajo veliko manj stroškov, ker živijo in streljivo jim povsod puščajo bežeči Turki. Izjavili so se tudi, da če Turki tekem treh dni povedo odločno, da izročijo sedem dni bulgarski in srbski topovi pred Drinopoljem, in Turki morajo se sili izročiti, kar nečejo dati zlepa.

Dunaj, 15. jan. Ob božiču so po Avstriji nabirali nekake darove za one vojake, ki so se

Čudni svetniki.

Mlada deklica je pobegnila iz doma svojih starišev, nakar so jo pozneje našli pri nekem starču kot dečka.

"OČE IN SIN".

New York, 15. jan. Nekako pred tremi meseci je pobegnila iz hiše svojih starišev na 1125 St. Marks ave. lepa 17 letna deklica. Stariši so naznanili policiji, ki je iskala deklico tri mesece in jo je končno našla v stanovanju nekega starega gospoda na 257 E. 118 St. v — hlačah. Policija je že prej sumila, da se deklica nudi tam, raditega je udrila v stanovanje in vprašala starega gospoda, kaj je deklica, in pri tej priložnosti se oglasila iz druge sobe tanki glas "Evo me!", in pred polico stoji dečko v kratkih hlačah, moškimi čevlji, lepo počesanimi lasmi, itd. Policija je takoj začela izpraševati deklico, zakaj je pobegnila, zakaj tukaj živi, toda on in ona sta vedno trdila, da sta "oče" in "sin". Pozneje je pa deklica priznala, da so doma grdo z njo ravnali, so je prepevali, radicešar je pobegnila. Na cesti jo je dobil stari gospod, ki je prej pri njih stanoval, in temu je povedala svoje gorje. On se je ponudil, da jo pelje domov in spravi s stariši, čemur se je pa ona odločna uprla. Torej staremu gospodu ni drugega preostalo, kakor da vzame mlado deklico s seboj. Sprva jo je izdal za svojo hčerko, ker mu pa nihče ni vrjel, ji je svetoval, naj se obleče za fanta. Z največjim veseljem je hodila deklica v fantovski obleki okoli. Gorko je jokala, ko se je morala ločiti od svojega očeta, in so jo peljali na policijsko postajo, kjer je zopet dobila dekliško obleko. Ker pa "očetu" niso mogli dokazati nobene nemarnosti, so ga spustili na svobodo.

Ta povest se bere kot v Tisoč in eni noči, in vendar je v New Yorku vse mogoče.

Oglas.

Podoba smrti.

Slavni francoski zdravnik in filozof, Rabelais, je dejal: "Brez zdravja življenje ni življenje, pač pa samo nekaj položaj trpljenja in težave — podoba smrti. Večkrat, vidimo ljudi, blede in rumenkaste, slabe, nesposobne za delo, ki umirajo pred vašimi očmi, kar je posledica njih lastne nemarnosti, da bi ob pravem času in pravilno skrbeli za svoje zdravje. Mi moramo ustanoviti vsako nerazpoloženje, kakor hitro se prikaže. Navadno trpi najprvo želedec, in Trinerjevo ameriško grenko vino bi morali takoj rabiti. Deluje točno. Zgreje želedec, prebavilne organe ter jim daje novo moč in čisti telo, pomaga pri prebavi hrane in naredi kri čisto. Po lekarnah. Jos. Triner, 1333 -39 So. Ashland ave. Chicago, Ill. Otrpli udje bi se morali drgniti s Trinerjevim limencom.

Odstavljeni sodnik.

Washington, 15. jan. Senat Zedinjenih držav je odstavil zveznega sodnika Archbalda s pripombo, da ne more biti, nikdar več javni uradnik. Sodnik Archbald je bil spoznan krivim goljufije.

Generalni štrajk.

Budimpešta, 15. jan. Socijalisti na Ogrskem hitijo s pripravami, da proglasijo generalni štrajk na Ogrskem, ker so nezadovoljni z novo postavlo glede reforme ljudskih volitev. Le na železničarje se socijalisti ne morejo zanesti, ker se nečejo pridružiti štrajkarjem.

mudili ob avstrijskih mejah in čakali "sovražnika". Nabralo se je skoro en četrtilijona kron. Imena darovalcev so se, da izročili cesarju, katerega je zelo užalostilo, ko je videl, da med darovalci ni nobenega Jugoslovana ali Čeha. Ti so namreč svoj denar poslali bulgarskim ranjenicem, za katere so zbrali nad tri milijone kron. Samo v Ljubljani se je nabralo 45.000 kron.

Francoske volitve.

Na Francoskem se vršijo volitve za francoskega predsednika. Poincare in Deschanel v ospredju.

ZA 7 LET.

Pariz, 16. jan. Danes je bil Paul Deschanel zopet izvoljen predsednikom poslanske zbornice. Socijalist Mary Vaillant, ki je tudi kandidiral za isto mesto, je dobil 61 glasov. Antoin Dubost je bil izvoljen senatnim predsednikom.

Vse bolj važne so pa volitve za predsednika francoske republike. Prvi kandidat je Raymond Poincare, francoski ministri predsednik Paul Deschanel, novozvoljeni predsednik poslanske zbornice. V zbornici se je vnel živahen boj. Deschanel je izjavil, da se ne sme gledati toliko na osebno moč, ker je predraga. S tem je mislil prejšnje cesarstvo. Nadalje je govoril: Nihče ne more zatajiti koliko je storila francoska republika, da zboljša delavski položaj. Ustanovila je pokojnine za stare delavce, naredila mnogo plačljiv rudarjem, pomagala poljedelcem. Deschanel je izvrsten govornik in priljubljen, in ni izključeno, da ne bi bil voljen predsednikom francoske republike.

Kolikor bolj živahno se razvija političen boj, tem bolj se govori, da bo dobil novi francoski predsednik večjo moč. Sedaj jo skoro nima nobena. Novemu predsedniku bodo dodeli mnogo plačljiv rudarjem, pomagala poljedelcem. Deschanel je izvrsten govornik in priljubljen, in ni izključeno, da ne bi bil voljen predsednikom francoske republike. Kolikor bolj živahno se razvija političen boj, tem bolj se govori, da bo dobil novi francoski predsednik večjo moč. Sedaj jo skoro nima nobena. Novemu predsedniku bodo dodeli mnogo plačljiv rudarjem, pomagala poljedelcem. Predsednik franc. republike je izvoljen za dobo sedem let. Na leto dobiva en milijon frankov plače.

Oglas.

Podoba smrti.

Slavni francoski zdravnik in filozof, Rabelais, je dejal: "Brez zdravja življenje ni življenje, pač pa samo nekaj položaj trpljenja in težave — podoba smrti. Večkrat, vidimo ljudi, blede in rumenkaste, slabe, nesposobne za delo, ki umirajo pred vašimi očmi, kar je posledica njih lastne nemarnosti, da bi ob pravem času in pravilno skrbeli za svoje zdravje. Mi moramo ustanoviti vsako nerazpoloženje, kakor hitro se prikaže. Navadno trpi najprvo želedec, in Trinerjevo ameriško grenko vino bi morali takoj rabiti. Deluje točno. Zgreje želedec, prebavilne organe ter jim daje novo moč in čisti telo, pomaga pri prebavi hrane in naredi kri čisto. Po lekarnah. Jos. Triner, 1333 -39 So. Ashland ave. Chicago, Ill. Otrpli udje bi se morali drgniti s Trinerjevim limencom.

DENARJE V STARO DOMOVINO	
pošiljamo:	
50 kron	za \$ 10.20
100 kron	za 20.40
200 kron	za 40.80
400 kron	za 81.60
500 kron	za 102.00
1000 kron	za 204.00
2000 kron	za 408.00
5000 kron	za 1020.00

Postarina je vključena pri teh cenah. Doma se nakazuje svota poplačane izplačajo brez vinarja odbitka. Naša denarna pošiljavo izplačuje c. kr. poštni hranilni urad v 11 do 12 dneh. Denarje nam pošlji na našo pošto do \$500 v gotovini v priporočeni ali registrirani listini, večje zneske pa dostavljamo Postal Money Order ali po New York Bank Draft. FRANK BARKER, 22 Cortlandt St., New York, N. Y. ALI DRUGDEKJE. 6104 St. Clair ave., N. E. CLEVELAND, O.

CLEVELANDSKA AMERIKA.
IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko \$2.00
Za Evropo \$3.00
Za Cleveland po pošti \$2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejema.

Vaš pismo, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Sent by U.S. Mails (Klaster) in the City of Cleveland, and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 28th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 5. Fri. Jan. 17 '13 Vol. VI.

Dopisi

Ljubljana, Kranjsko. Uredništvo Ilustrovanega Tednika nam piše: "Ves svet gleda z občudovanjem na Balkan in na njegovo razmerje, kar zanima gotovo tudi Slovence v Ameriki. Priporočamo vsem, da se naroče na "Slovenki Ilustrovani Tednik", ki bo pričel s krasno izvirno romanom z Balkana za "Svobodo in Ljubezen". V tem romanu so z večjo roko opisane krute razmere, ki so vladale na Balkanu pod turškimi jarmom. Divji zatiralci slovenskega življa na eni, junaki vstajajo na drugi strani, velika zanimivost dejanja — vse to bo gotovo ustreglo množičnim željam občinstva po taki lepi in zanimivi povesti z Balkana. Med temno in vzharno scenariju romana za "Svobodo in Ljubezen", pa se vije kot rdeča nit nežna ljubezen mladih src, ki se pe mnogih genjivih in pretresljivih dogodbah približajo zasluženemu zmagi. — Kdor hoče letos brati vezelnim romanom o naših junških bratih in sestrah na Balkanu, naj se naroči na "Slo. Ilustrovani Tednik". Slednji izhaja v Ljubljani, in stane za Ameriko na leto 3 dolarje, pol leta \$1.50. Naročnino pošljete naravnost v Ljubljano, ali pa skozi Frank Sakser banko v New Yorku. List je vreden, da se razširi v vse slovenske rodbine.

Smarje, Kranjsko. Oprostite ker se tako poredkoma oglašim. Živimo v raznih razmerah, ki so v splošnem nepopolne radi strankarstva, katerega je polna vsa kranjska dežela. Radi časopisov, kakor so "Slovenec" in "Domoljub" je stališče za pravega človeka jako težavno. Tako tudi poštena reč ne more zmagati. Kakor vam je iz časopisov znano, so bile pri nas 3. oktobra 1911 občinske volitve, toda radi velikih sleparij, smo naredili pritožbo, več jih je prišlo v preiskavo, in nekaj jih je bilo občutno kaznovanih. 19. dec. 1912 so se volitve zopet vršile, in klerikali so zmagali v prvem razredu za en glas, v drugem razredu za 15 glasov in v tretjem za 8 glasov. Posluževali so se vseh pripomočkov, tudi nedopustnih, in zopet je prišlo. Tako gre pri celih deželi, napredni časopisi s mnogo prizadenejo, pa je vse zaman, ker danes ljudstvo več zaupa duhovnu kakor samemu Bogu. Vendar se tega ne ustrašim, ker ostanem, kar sem. Zimo imamo zdaj prav dobro, snega smo imeli dosedaj še prav malo, mraza tudi še ne dosti, vreme je prijetno, samo blata je bilo precej ob praznikih. Veseli me, da tudi v Ameriki napredujete. Tukaj ljudje silno radi berejo vaš list, seveda zastoj, naroči se nihče ne. Pozdravljam vse stare znance po Ameriki, posebno v Clevelandu, vaš **Ivan Lah.**

Wilkesbarre, Pa. Prav gotovo, g. urednik, da iz tega mesta še nikdar niste imeli nobenega dopisa, radičesar vas prosim za mali prostor v vašem cenjenem listu, da malo obkolim ta kraj.

Mesto je še dokaj malo, a vendar precej veliko, stoji na lepi ravnini ter se razteza od reke Wilkesbarre pa do prijavnih hribov, koji ga obdajajo kakor pravi zaščitniki. Trgovina in obrt se dovolj razvita ter nudi raznih del ubogemu trpinu proti mali plači seveda, kar je že dokaj stara navada. Življenske razmere napram drugim krajem še niso toliko drugače, ker je v bližini precej kmetij ter si vsak lahko naravnost od kmetovalca nakupi vse potrebno, in veliko ceneje, kakor v trgovinah. Akoravno tudi mesto veliko razvedrila in zabave, je tukaj življenje pravemu Slovincu jako pusto in dolgočasno, ker nimaš tu svojega slovenskega brata, da bi z njim lahko občeval ter se zabaval. Prav k sreči, g. urednik, sem se naročil na vaš c. list ter pod rubriko "Naši zastopniki" našel sem naslov A. Vozelj, Luzerne, Pa. kateri kraj je prav v bližini tega mesta, kamor sem se namenil s celo družino podati na obisk, kar se je tudi zgodilo. Ne morem popisati ter tudi nikdar ne bom pozabil tega dne spoznanja z rojakom, katerega prej nikdar nisem videl, ne poznal. Reči moram, da sem našel neke rojaka ali prijatelja, pač pa pravega brata. Ne vem kako se zahvaliti njemu in njegovim dobri gospej za njihovo gotovo prirojeno gostoljubnost, prijazno in potrpežljivost. Kako smo bili vsi veseli, in kako ne bi bili, ko smo se po tako dolgem bivanju med tujimi narodi, spoznali s svojimi slovenskimi rojaki ter zopet zaslišali iz pravih slovenskih ust sladko in milo slovensčino! Od g. Vozelja smo šli potem k g. Pavliču in Osolniku, kjer smo tudi bili sprejeti tako ljubeznivo kakor pri g. Vozlju. Naši prijazni slovenski fantje, ki so pri g. Pavliču na stanovanju, so zapeli par lepih slovenskih pesni, godča Marija in g. Rudolf Pavlič pa sta nam prav lepo zaigrala na glasovir in harmoniko. Res srečni starši tako nadarjenih otrok.

Tem potom se vsem kar naj topleje zahvaljujem ter vabim vsakega Slovence, ki pride v to mesto, da me obišče, kar mi bo gotovo v veliko veselje.

Frank Križe, 45 Hill St.

Kansas City, Kans. 12. jan. Cenjeno uredništvo, prosim vas, da mi odmerite nekoliko prostora v vašem vrlem listu. Ko sem čital vašo krasno številko božičnega lista, sem videl dosti dopisov in voščil za srečno novo leto iz marsikaterega kraja, opazil pa nisem dopisa iz naše naselbine. Zato sem prisiljen, da vzamem pero v svoje trudne roke in grem krepko na delo za dopis. Moram reči, da smo v naši naselbini prav dobro napredovali z delom, po klavnicah in drugih tovarnah. Zimo imamo tako kot še nikdar prej. Snega nisimo imeli nič, pač pa lepo suho vreme in toplo sapico. Lepe božične praznike smo imeli in lepo novo leto. Naj poročam nekaj o naših živahnih in vrljih šolskih otrocih, katere moram pohvaliti. Priredili so lepo igro "Kuharica", potem pa "Kovač", in konečno so nastopili angeljini. Igra se je vršila 22. decembra, nedeljo pred božičem. Res dvorana, kjer se je predstava vršila, ni največja v mestu, toda natlačeno polna je bila Slovencev in Hrvatov. Mnogo jih je moralo stati in natezati svoje vratove, da so videli prekrasno igro, ki je tako sijajno pokazala napredek naših otrok. Zahvaliti se moramo našemu g. Peter Majerle, ki je kupil božične jaslice, ki sicer niso veljale več kot \$3.00, vendar so prinesle lepo svoto \$15.00 in sicer na licitaciji. Dva gospoda sta se zavzela, da nabijata pri licitaciji do konca, in to sta bila Nikolaj Špehar in P. C. Schneller, in konečno je g. Špehar prepustil jaslice g. Schnellerju. Srčna hvala vsem, ki so prodajali neopojne pijače in ki so se trudili pri igri in zabavi. Omeniti moram še, da naši slovenski šolski otroci potem niso zaspali, ker so na starega leta večer po večerjicah in zahvalni pesni zopet priredili igro. Kako krasno so peli v cerkvi, in vsa čast šolskim se-

stram, ki so jih tako lepo naučili. Moramo v resnici biti ponosni na napredek slovensčine v našem mestu.

Res nekaj moram omeniti. Res smo imeli lepe praznike in smo šli lahko eden drugemu voščiti. Moram pa povedati, da je tukaj "suha država" in tudi mesto, toda pri nas Slovincih ni hiše, kjer ne bi imeli sladkega vinca, da si potolažimo suha grla. Na božične praznike je prišel znanec k znanec, prijatelj k prijatelju, in bili smo srečni, pili sladko vinco, to me veseli, biti brez skrbi, svoježive dnij!

Na dan pred tremi kralji je prišla stara mamica v kosmatem kroju, zavita v kožuh, po domače rečeno burja, in se je tako razjezila, da nam je prinesla kupček bele moke ali snega. Zvižgala je tako, da so bila okna polna ledenih rožic. Sedaj pa imamo zime dovolj. Premagala primanjkuje, pa se ne ustrašimo, ker imamo toplo kri. Sedaj pa voščim srečno in veselo novo leto vsem Slovencev in Slovenkam po širni Ameriki, posebno našim narcčnikom, tebi naš dragi list, pa želim največ novih narcčnikov.

P. C. Schneller.

Washoe, Mont. Cenjeno uredništvo. Tukaj vam pošiljam enoletno naročnino. Seveda bodete morali nekaj mesecev odračunati, ker vam že dolgujem, pa zaenkrat mi ne bodete zamerili, se bom pa drugič bolj požuril. Posebnih novic vam nimam poslati. Zima nas je obiskala 3. januarja. Kar se dela tiče, delamo vsak dan, toda nevedno, koliko časa bo šlo to redno naprej. Pozdravim vse čitatele in čitatelejce našega lista, vam g. urednik, pa želim največ novih narcčnikov v tem letu.

J. C.

Newburg, Ohio. Gospod urednik. Mislim sem si, da je urednik Am. Slovencev res tako čuden in tako mogočen, da mu mora biti vse pokorno. V zadnji številki Am. Slovencev sem pa videl, da je svojo začrtano pot zapustil ter jeka in miga, kakor kak kužek okoli svojega gospodarja. Kakor sem jaz zasledoval v tem listu, je g. Kranjec jako prevzetan človek in to vse radi svojih "titelov". Mi smo mi! Jolietški župnik, kljub temu, da je samo župnik fare sv. Jožefa v Jolietu, nadškofovski svetovalec (hm) urednik Am. Slovencev! (Kaj je pa g. Filip Gorup?) Ko bi se on držal svojega poklica in istega dobro izvrševal, pa se gotovo tej krizi izognil, v kateri je sedaj, v javnosti bi na bil spčstovan. Saj je menda še kak drug duhoven razven Kranjec in Sojarija, pa vendar ni od nobenega slišati kakkega kričanja po listih, kakor od omenjenih dveh. Rev. Kranjec je v pravo sršenovo gnezdo zadel, ko se je lotil občno čištanega g. Schnellerja, predsednika K. S. K. Jed. Moremo li mi člani dobiti boljšega predsednika, kakor je on? Da bi skrbel za Jednoto kakor on? Skrbel, da bi se komu krivica ne godila. Ne! Gospod Schneller je po volji 12.000 članom Jednote, le Rev. Kranjec ne in zakaj? Zasedaj zamočim v nadi da se oba pobotata, oziroma da g. Kranjec zadosti g. Schnellerju. — Mislite g. urednik, da bi bil protest dr. sv. Štefana, št. 1. K. S. K. J. v glasilu, ko bi ga g. predsednikovo istočasno uradno naznanilo k temu ne primoralo? Kaj še! Za vse take proteste, je že pripravljen dotični, s krvice cmadeževani koš, ki ga je rabil njega dnij A. N.

Gospod Schneller je ravno s tem uradnim naznanilom pokazal, da je sposoben za ta urad. mi člani, delavci trpinu, ga bodemo vedeli čislati in spoštovati kot pravega uzornega očeta naše matere, K. S. K. Jednote.

A. Miklavčič, čl. Jed.

Dobrepolje, Kranjsko. Po dolgem času se moram enkrat oglašiti. Naznanim svojim prijateljem, da sem ob svojem prihodu sem obšel, da se še sedaj ne počutim dobro in moram čakati, da grem v toplice spomlad. Ako se ne bi to pretelilo, bi bil še zdavnaj v Clevelandu. Prosim vas, da pošil-

ljate časopis še naprej kot do zdaj, ker mi je v veliko veselje, ko čitam clevelandske novice. Posebno sedaj o balkanski vojski in avstrijskih spletkah, ker tukajšnji časopisi ne morejo mnogo prinesiti na dan. Rečem vam, da ako bi imel deset časopisov na dan, bi lahko vse prodal. Vsi sodnijski uradniki, orožniki in železničarji in drugo ljudstvo me vedno prosijo za vaš časopis. Večših se kakaka številka zgubi, mogoče mi jo zaplenijo, ali ne vem kaj je. Pa vendar vesel sem vsakega lista, ki ga dobim. Voščim veselo in srečno novo leto in pozdravljam vse prijatelje.

Alojzij Lohkar.

Cleveland, O. Cenjeni gospod urednik. Zadnje čase sem čital v vašem listu precej dopisov o S.N.P.J., in vsi dopisniki se zgražajo nad postopanjem gl. urednikov S.N.P.J., ker delajo čaka kakor sami hočejo. Vprašal bi člane S.N.P.J., koliko časa bo to še trpelo, da se bodemo dali tepsti z bičem od chicaskih gospodov, ko vendar tega zaslužili nismo. Urednik Glasila piše v svojem listu o ruskih trinogih, ali ruski trinogi se lahko skrijejo pred chicaskimi.

Le pogledimo izid splošnega glasovanja št. 1. Vsak član in članica v Clevelandu in okolici mora protestirati proti takemu nerasnurnemu početju Glavnega odbora. Vidi se, kako so drudeštva glasovala proti domu, toda v Glasilu so označena vsa druga razven prvega samo s ševilkami in ne z imeni. Sedaj se bodejo glavni odborniki zagovarjali, da niso dobili natančnega poročila, ali pa da je prepreno prišlo. To je pa pri njih že zdavnaj vdomačeno načelo.

Ali se ne bodejo zganili, ko bomo dopise iz sosednjega Loraina, ki se morajo upoštevati? Prav lahko se združimo, samo volje za to je treba. In ravno v Clevelandu imamo priliko, da nikdar take ne bode mo imeli. Imamo Slovensko Dobrotelno Zvezo, ki je sicer še mlada in še nima vsega tako urejenega. Teda pri prihodnji konvenciji letos delegatje vse tako uredijo kot je treba. Zdravimo se v Slovensko Dobrotelno Zvezo pod pogoji, ki jih bo stavila ena ali druga stranka. Če nas je več skupno, bolje je, in napredek je gotov.

Kritika je povsod dobra, torej pojdimo nekoliko pogledati k domu S.N.P.J. Predsednik Potokar se je izrazil na konvenciji, da če on sam sežide dom, da ima v 13 letih plačnega, samo kar bi ment noter prinesel. Kar sežida ga naj, pa bo videl, da bo po petnajstih letih ravno toliko dolžam, kot polovico let, nazaj. Pa tudi gotovo ni, da bi se dom plačal v 13 letih, ker če bo šlo z gospodarstvom S.N.P.J., tako naprej kakor delajo sedaj glavni uradniki, tedaj ob istem času o tej Jednoti ne duha ne sluhati bo.

Pa pojdimo pogledati še nekoliko nadalje o zavednosti članov naše Jednote, ker se toliko govori o njej. Ravno se daj imamo priliko videti, kako smo zavedni glede glasovanja jednotnega doma, ki nam ne bo nič koristil, pač pa bo samo za zgago. Koristil bo pač štirim ali petim osebam, ki bodo kozolze preobračali v Jednotnem domu na korist delavskih žuljev. In za pet oseb torej zaženejo toliko tisočakov proč! Najbolje je, da javnosti sodi o zavednosti teh članov, ki so glasovali za dom! In zravno so še celo društva, ki so politično in strokovno organizirana. Saj se ni čuditi potem, da pravijo, kako je to mogoče, da živimo v dvajsetem stoletju. Ni čuda, ker nas učijo tako politični in strokovno organizirani odrešeniki delavcev. Vzemimo si za primer člane K.S.K.J., ko je ob času homatij glede doma 90 odstotkov vseh društev glasovalo proti domu. Član S.N.P.J., ki so glasovali za dom, za nje je najbolje, da gredo se zavednosti učiti k članov K.S.K.J. Pozdrav v resnici vsem zavednim članom in članicam S.N.P.J.

Pokator, 7114 Filbert Ct. Cleveland, O.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Iz Dobrunjake občine. V nedeljo je utonil v Stepanji vasi v Grubarjevem prekopu Anton Bokavsek. Vračal se je iz Stepanje vaši domov na Kodeljevo. V temi je zašel, ko je šel proti mostu, preblizu k bregu, kjer mu zdrsnilo in je padel v vodo. To ni prva in brezdomno tudi ne zadnja žrtev prekopa. Skrajna malomarnost je, da ni nikjer ob prekopu, vsaj v bližini mostu, ograje. Dolžnost dobrunjske občine bi bila, da poskrbi za to. A na kaj takega se občinski odbor ne spomni. Saj ni postavil cestnega odbora, katerem je župan Korbar, še od korita do Novkove gostilne povsodi ograje, ampak jo na enem koncu precej manjka. Pač pa je naredil, Korbarju na ljubo, tik pred njegovo hišo nepotrebno ograjo.

Smrtni padeč čez 25 metrov visoko skalovje. Iz Novega mesta poročajo: V bližini lukenskega gradu pri Prečini je Prijatelj iz Vrhovega letos napravil apnenico. Za kurjavo je dal posekati dreve, ki rase ob robu strmih pečin v ozadju rečenega gradu. Na delu je bilo več sekacev, med njimi tudi 18 letni fant iz "Goriške vasi", čigar mati je v Prečini. Ko je ta fant spuščal posekano bukev po pečini, ga je potegnila veja za seboj. Fant je padel 25 metrov globoko. Sprva je težil, da se je pre-trušil, sicer da mu nič ni ter je šel v spremstvu dveh tovarišev domov. Tam mu je postalo slabo in oddalil se ga v bolnico, kjer je umrl.

Žnanska volitev v Postojni. Na mesec umrlega gosp. Pika je izvoljen za postojnskega župana g. Josip Lavrenčič, tovarnar in posestnik v Postojni. Meščani so na večer priredili novemu županu živahne ovacije.

Denar, katerega plačate za časopis, je najbolje naložen.

DR. RICHTERJEV PAIN-EXPPELLER

Glavobol, bolečine v grlu, v prsih in straneh, slabe sile in drugi znaki prehlada ne bodo imeli nevarnih posledic, če boste rabili

Dr. Richterjev Pain-Expeller

po predpisih, ki so natisnjeni na oмотu. 25c. in 50c. steklenice. Čuvajte se ponaredb in pasite na sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N. Y.
Dr. Richterjevo Gungo Plavilo odlično (25c. ali 50c.)

LJUDJE SI MORAJO MEDSEBOJ POMAGATI.

Naša želja je, da vam pomagamo in to dokazemo s tem, da je bilo na tisoče bolnikov v naših uradih tekom 18 let. Mnogo izmed teh ljudi so vaši prijatelji in sosedje, katerih imena in naslove lahko poizveste, da lahko osebno z njimi govorite, če hočete.

Nekaj teh ljudi je trpelo že leta in leta na želodcu, pljučah ali jetrah, imeli so nosni katar, v grlu, pljučah, revmatizem, krvne bolezni. Ti so že zavrnil vsako upanje, da ozdravijo, toda danes so zdravi, in ti so živi dokazi o našem izvrstnem zdravljenju. In kar so zdravila naredila za te ljudi, lahko naredijo za vas. Predno se more koga zdraviti, se mora natančno vedeti, kaj je bolniku, torej se mora vršiti dobra, popolna preiskava. To delamo mi popolno, ker imamo v našo pomoč najboljšo, najnovejšo zdravniško učenost, kemične, laboratorične, mikroskopične in X žarke aparate, in vsa ta zdravniška preiskava se naredi za normalno ceno \$2.00. Po tako popolni preiskavi ne vemo samo, kakšno bolezen imate, pač pa tudi vemo, če se da ta bolezen ozdraviti, in koliko časa bo zdravljenje trajalo. Če je pa treba mnenja več zdravnikov, jih pokličemo, ne da bi vas to kaj več veljalo.

Samo eno svarilo: Ne zanemarijte svojega zdravja. Poselno v tem letnem času. Majhen kašelj, prehlad, lahko premeni leta boleznijo za vas. Profesor Nothnagel, najslavnejši zdravnik na svetu, je rekel: "Skrivnost zdravja je, da se ubavujemo o najhujših boleznih, ne o nastanejo velike.

Mike Stepic nam je pisal 15. aprila 1912 pisno: "Dragi zdravnik: Ne morem se vam zahvaliti dovolj za moje zdravljenje. Leta in leta me je tlačil revmatizem, nikdar skoro nisem mogel delati. Odkar ste me pa zdravili, sem zdrav in vsak dan na delu."

Mrs. Helena Kecso, 2641 E. 93rd St. Cleveland, Ohio. Moja hči je bila eno leto v Warrensville bolnišnici, postajala je vedno slabšaja. Dva meseca se je potem zdravila pri vas, in sedaj je kakor novorojena. Njene prijateljice ne morejo vrjeti, da je to ista deklica. Mi vsi smo vam hvaležni.

DR. L. E. SIEGELSTEIN,
746 Euclid Ave. bilza 9. ceste.
Urado ne ure od 10. zjutraj do 4. popoldne. Od 7. do 8. večer. Ob nedeljah od 10 - 12.

Look Out! You'd better take care of Yourself!

Glavobol, bolečine v grlu, v prsih in straneh, slabe sile in drugi znaki prehlada ne bodo imeli nevarnih posledic, če boste rabili

Dr. Richterjev Pain-Expeller

po predpisih, ki so natisnjeni na oмотu. 25c. in 50c. steklenice. Čuvajte se ponaredb in pasite na sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N. Y.
Dr. Richterjevo Gungo Plavilo odlično (25c. ali 50c.)

LJUDJE SI MORAJO MEDSEBOJ POMAGATI.

Naša želja je, da vam pomagamo in to dokazemo s tem, da je bilo na tisoče bolnikov v naših uradih tekom 18 let. Mnogo izmed teh ljudi so vaši prijatelji in sosedje, katerih imena in naslove lahko poizveste, da lahko osebno z njimi govorite, če hočete.

Nekaj teh ljudi je trpelo že leta in leta na želodcu, pljučah ali jetrah, imeli so nosni katar, v grlu, pljučah, revmatizem, krvne bolezni. Ti so že zavrnil vsako upanje, da ozdravijo, toda danes so zdravi, in ti so živi dokazi o našem izvrstnem zdravljenju. In kar so zdravila naredila za te ljudi, lahko naredijo za vas. Predno se more koga zdraviti, se mora natančno vedeti, kaj je bolniku, torej se mora vršiti dobra, popolna preiskava. To delamo mi popolno, ker imamo v našo pomoč najboljšo, najnovejšo zdravniško učenost, kemične, laboratorične, mikroskopične in X žarke aparate, in vsa ta zdravniška preiskava se naredi za normalno ceno \$2.00. Po tako popolni preiskavi ne vemo samo, kakšno bolezen imate, pač pa tudi vemo, če se da ta bolezen ozdraviti, in koliko časa bo zdravljenje trajalo. Če je pa treba mnenja več zdravnikov, jih pokličemo, ne da bi vas to kaj več veljalo.

Samo eno svarilo: Ne zanemarijte svojega zdravja. Poselno v tem letnem času. Majhen kašelj, prehlad, lahko premeni leta boleznijo za vas. Profesor Nothnagel, najslavnejši zdravnik na svetu, je rekel: "Skrivnost zdravja je, da se ubavujemo o najhujših boleznih, ne o nastanejo velike.

Mike Stepic nam je pisal 15. aprila 1912 pisno: "Dragi zdravnik: Ne morem se vam zahvaliti dovolj za moje zdravljenje. Leta in leta me je tlačil revmatizem, nikdar skoro nisem mogel delati. Odkar ste me pa zdravili, sem zdrav in vsak dan na delu."

Mrs. Helena Kecso, 2641 E. 93rd St. Cleveland, Ohio. Moja hči je bila eno leto v Warrensville bolnišnici, postajala je vedno slabšaja. Dva meseca se je potem zdravila pri vas, in sedaj je kakor novorojena. Njene prijateljice ne morejo vrjeti, da je to ista deklica. Mi vsi smo vam hvaležni.

DR. L. E. SIEGELSTEIN,
746 Euclid Ave. bilza 9. ceste.
Urado ne ure od 10. zjutraj do 4. popoldne. Od 7. do 8. večer. Ob nedeljah od 10 - 12.

Ljudska hrana.

V zadnjih letih so zdravniki posvečali največjo paznost uprašjanju, kako naj se hrani truplo od mladinskih let do starosti. Strinjajo se v tem, da se lahko prepreči mnogo boleznij in tudi ozdravi, če dobiva truplo pravo hrano. Tako zdravljenje je prijetno in lahko. Potrebno je samo, da izberete hrano, ki vam ugađa, in da s poskusom določite, koliko hrane potrebujete. Če je apetit slab, ali prebava počasna, rabite

Trinerjevo Ameriško GRENKO VINO.

To znano zdravilo daje moč oslabilim organom pri prebavljanju in uravnava njih delo. Očisti prebavljalne organe in jih naredi močne in čiste. To zdravilo priporočamo, če imate

zaprtje, bolečine in krče, neprebavnost, glavobol, bledost in slabost, Če ne more spati, zguba apetita, nerazpoloženost po jedi.

Trinerjevo ameriško grenko vino se naj rabi kakor hitro zapazite najmanjši nered pri prebavljanju. Dajte to zdravilo deklicam in ženskam, ki imajo hrbtno bolezen ali glavobol, ki so nervozne, revmatične in slabe. Dajte to zdravilo onim, ki potrebujejo moči. Po lekarnah.

JOSIP TRINER,
Importer in exporter.
1333-9 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glavni sedek: Cleveland, O.

Preddsednik: JOHN GORNIK, 6106 St. Clair Avenue.
 Podpredsednik: MARTIN GOLARIC, 1188 E. 81st St.
 Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1243 E. 60th Street.
 Zapisnikar: JOHN JALOVEC, 1284 East 55th Street.
 Blagajnik: MIHAEL JALOVEC, 6424 Spilker Avenue.
 Nadzorniki: ANTON OSTER, 6030 St. Clair Ave.; FRANK ZORIC, 1306 East 55th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue.
 JOHN MAJZEJL, 6128 Glass Avenue.
 Porezniki: ANT. AHOIN, 6218 St. Clair Ave.; FR. ZIBERT, 6124 Glass Ave.
 Proštitelj: ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.
 Vrhovni skrbnik: J. M. SHELISKAR, 6127 St. Clair Avenue.
 Vsi dopisi in druge uradne stvari naj se pošiljajo na glavnega tajnika, denarne nakaznice pa na glavnega blagajnika.
 Zvezno glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Utonila sta v Kolpi pri Metliki 30 letni Josip Zugelj in Krizevske vasi in 22 letni Hrvat Josko Podraški iz Zagorja, ko sta dne 28. dec. k zgradbi železniškega mostu s čolnom pesek vozila in se je preobložen čoln potopil. Dasi sta znala plavati, sta v mrzlih valovih izgubila in ni jima bilo moči pomagati. Zugelj je bil vdovec in zapuščal dva mala revna otroka, ki sta s staro materjo izročena kruti usodi v bedi in žalosti.

Nearečna smrt. V soboto popoldne je od doma odšel na bližnji travnik posestnik iz Črne vasi št. 14 Ivan Šivic, roj. 19. junija 1867, na Brezovici ter pristojen v Ljubljano. Ker ga celo noč in tudi drugo popoldne ni bilo domov, so ga šli domači sosede iskat in ga našli mrtvega pri nekem jarku. Mož je imel glavo v vodi, truplo na suhem, pod pazduho pa se sekirno, s katero je odšel od doma, da bi posekal nekaj jela. Ko je prišel k jarku, ga je zadela kap. Ker je na lice mesta došla policijska komisija, konstatirala naravno smrt, je dovolila, da so Šivičovo truplo položili doma na mrtvaški oder.

Uboj pod Trško goro. Znan. konjski mešetar Tekster se je na praznik sv. Štefana z vozom vstavil v gostilni pri Kuharici pod Trško goro (na Sevnem). Proti večeru zapazi, da hodi nekdo okoli vozu. Namesto odgovora, ga udari neznanec s sekirno po glavi. Baje mu je črepihjo prebil. Ko je storilec pogledal na tleh v krvi ležečega, je rekel: "Nisem pravega dobil, pa sem vseeno dobro zadel." Iz tega se da sklepati, da je napadalec nekoga drugega čakal in da je Tekster postal žrtve te "pomote". Storilec je Miha Trkaj iz Črašnjice pri St. Petru, znan rogovičar in razsajčar.

STAJERSKO.

Drobne novice. V Ljubnem na Zg. Staj. je bil po srečanju in voljen za župana cesarski svetnik Maks Murko. — V Kamnici pri Mariboru je bil izvoljen za župana nadučitelj Anton Hofbauer. — V Sošanju bo v poveljala mestna občina vsak četrtek sejme za živila. — V Gaberju pri Celju je bil pri peku Delopust uslužben kol raznašalec peciva neki Ban. Te dni je pobral pri več strankah denar in je z njim zginil. — Umrl je v Mariboru hišni posestnik Janez Nedeljko, star 55 let. — Namestnik je imenovan nam. koncipista rd. Lukeša Wolteja v Ptuj za okrajnega komisarja. — Ponarejene dvajsetice na hrvaško-stajerski meji. Ponarejajo jih Hrvati in sicer tako dobro, da jih je težko ločiti od pravih. Razlikujejo se samo po tem, da so nekoliko večje, in drobnejše.

PRIMORSKO.

Strahen zločin očeta. Matvez Macovac iz Cortinara se je vrnil pred kratkim iz petletne ječe. Ubil je svojega brata. Ker se s svojo rodbino in tudi s svojo ženo ni mogel razumeti, se je preselil v Spado. Zadrževal pa je, da mora iti žena z njim in vzeri s sabo tudi vseh 5 otrok. Žena tega ni hotela storiti. Mož, jezen, se je vrnil na svoj dom in zahteval ponovno, da naj se žena vidi. Toda ona ni hotela ugoditi njegovim prošnji. Macovac se je razjezil in je začel ženo nesmiljeno pretepavati. Strašno pretepa žena je pobegnila k sosedom. Macovac na je šel v njeno stanovanje, kjer je usmrtil ženo.

lil svojega triletnega otroka in nato sebe, oba v glavo. Ko so prišli sosede, sta bila že oba mrtva. Ženo, ki ima pomoljenih več reber in težke poškodbe na glavi, so odpeljali v skoro brezupnem stanju v bolnišnico.

Smrt divjega lovca na begu. Iz Pazina poročajo: V okolici je zasačil orožnik Josip Seher 51 letnega kmeta Josipa Rabaca pri divjem lovu. Ko je hotel orožnik Rabaca prijati, je za pobegnil. Orožnik je stekel za njim in se mu je že precej približal. Naenkrat se kmet obrne in ustrel na orožnika. Toda strel je zgrešil in letela sta oba naprej. Kmet je priletel do nekoga skalnega, precej visokega parobka. Zaletel se je proti steni z vsa silo, oprl se na puško in skočil. V najvišji točki skoka pa se mu je sprožila puška in cel strel mu je predril spodnje telo. Padel je smrtno ranjen na skalo. Orožnik je takoj poklical pomoč, toda bil je prepričan. Predno so prišli rešitelji, je bil Rabac že mrtev.

Mali oglasi.

POZOR!

Išče se stara žena, da bi pazila na dva otroka, stara 3 in 4 leta, in da bi kaj malega pomagala pri mali in dobri družini. Naslov in za nadeljna pojasnila poizveste v tem uredništvu. (7)

Prememba uradnikov in naznani sam. dr. "Collinwodski Sokol"

je imelo sejo dne 29. dec., ob zaključku letnih računov se je izvolil tudi odbor za leto 1913. To so bratje F. Velkavrh, starosta, Vinko Starman tajnik, Kristijan Mandelj blagajnik, A. Dolinar, zapisnikar, M. Intihar dr. zastopnik. Društvo je ob enem sklenilo, da se opusti vstopnina za dobo treh mesecev in imajo torej tukajšnji rojaki sedaj prav lepo priliko, da pristopijo k temu društvu. Za podtobnosti obrnite se na zgoraj omenjene brate ali pa pridite osebo na sejo, katera se vrši vsako četrto nedeljo v Dan Stanešičevi dvorani, sedaj Joe Gornik na Calcutta ave. Bratski pozdrav članom, (J-15-14. V. Starman, tajnik)

OPOMINI!

Vsi, tisti dolžniki, ki dolgujejo manjšo ali večjo svoto denarja na oblekah ali v gotovini, so naprošeni, da poravnajo vse v najkrajšem času, ker drugače moram rabiti druga pota, da pridem do denarja, ker kompanije mene tudi nečejo, čakati dalj kot 60 dni, ne pa eno leto ali pet, da so celo dolžni, ki dolgujejo sedem let. Zatorej na dan moške in fantje, poravnajte svoje dolgove, kakor jih tudi jaz moram in vsak drugi kupec. Ako to ne pomaga, sem primoran sodnijskim potom iztirjati svoje teško prislužene novce. S spoštovanjem Josip Gornik, 6113 St. Clair ave. Cleveland O. (7)

Priporočilo.

Rojakom v Rock Springs, Wyo. in v okolici naznanjamo, da je naš zastopnik tam g. Fr. Erzen in g. Anton Justin, ki sta vsega zaupanja vredna rojaka in se slednji lahko vedno na nje obrnejo, za vse, kar od nas potrebujejo. Rojakom jih prav toplo priporočamo. Uprav. "Clev. Amerika"

Pozor Slovenci! Kateri imajo svoja posvetva, zapomnite si, da kdorkoli ima sobe ali stanovanja oddati v najem, povejte meni, in skrbel bom, da dobim ljudi, ki najamejo vaše stanovanje. Upam, da s tem dobro storim vsem posvetnikom in tistim, ki želijo dobiti stanovanje. Povejte eden drugemu, kadarkoli boste zvedeli, da bo vaše stanovanje prazno, in predno bo gražno, bom že jaz imel druge ljudi za vaše stanovanje, ker tudi prodajam hiše. Torej kdor se misli preseliti, naj vpraša pri meni, kar je boljše kot hoditi in iskati po cestah. Prepričani bodite, da vam dobro postrežem, ker to je prva slovenska agencija. Se priporočam slovenskim rojakom. John Zulich, 1197 E. 61 St. ali pokličite na telefon Princeton 1326 L. (10)

Delo dobi slovenski fant, da se nauči lekarniškega posla. Dobra služba za pravega fanta. Vprašajte pri Guenther Druge Store, vogal St. Clair in Addison Rd. (6)

Proda se ali da v najem hiša, 7 sob, kopalnice, velika peč v kleti, plin, elektrika v hiši, lot 65x115. Hiša je na 328 E. 163 St. Vprašajte na 15015 Cardinal ave. v pekarni. (10)

HIŠE NAPRODAJ.

9-3 E. 58th St.	\$2,500
7-2 Standard ave.	\$2,500
6-2 E. 63rd Street	\$1,900
11-2 E. 49th Street	\$3,150
12-4 E. 61st Street	\$3,500
11-2 Prosser ave.	\$2,700
12-3 E. 61st Street	\$4,200
10-2 Bonna ave.	\$3,150
11-3 E. 66th Pl.	\$2,700
7-2 E. 66th Street	\$3,000
5-1 E. 63rd Street	\$2,700
6-1 Bonna ave.	\$2,700
12-2 Carl ave.	\$4,500
12-2 E. 60th Street	\$3,500

Opomba: Prve številke pomenijo koliko je sob, druge pomenijo, za koliko družin je hiša. Slovenci, ki ste namenjeni kupiti hiše, se oglasite pri meni, kolikor prej mogoče. John Zulich, 1197 E. 61 St. (10)

Odbor dr. sv. Jožefa. Frank Koren, predsednik, dosedajni, Evstahij Brezovar, podpredsed, Frank Košmerlj, prvi tajnik, dosedajni, Anton Bolka drugi ali računski tajnik, dosedajni, John Germ, blagajnik, dosedajni, Josip Laurič, Jos. Stamej in Jos. Vidmar nadzorniki. Fr. Butala, Ant. Grdina in Jos. Primc, nadzorniki blagajne, Fortunat Folt, Fr. Ogrin in Jos. Erbežnik pregledovalci računov in knjig. Andrej Ferjuc redar, F. Koren vratar, Matija Marolt, John Prijatelj in John Urbas, zastavonoše. Zastopnik na zapadni strani mesta Geo. Kofalt.

NAZNANILO. Tem potom opozarjam članke društva Kras, št. S. D. Z. da se redno udeležijo društvenih sej. Redne društvene seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne pri Fr. Valandu p. d. Kovaču na 15507 Saranac Rd. Objednem naznanjam, da je bila 5. januarja 1913 redna mesečna seja in volitev novega odbora. Izvoljeni so bili sledeči uradniki: Josip Demšar, 695 E. 162 St. predsednik; Fr. Valand, podpredsed.; Ignac Medved, prvi tajnik, 15511 Saranac Rd. Ant. Omaha, zapisnikar. Al. Levar 1018 Ivanhoe R. blagajnik, J. Kastelec vratar in reditelj, M. Luznar, T. Levar, Ant. Keržmane nadzorniki. Društveno zdravnik dr. Fowler. Vsem članom in članicam srečno novo leto! Z bratskim pozdravom Ig. Medved, prvi tajnik.

Ima veliko uporab. Severov Antiseptol ni samo izvrstno ustno izpiralo, ampak je tudi bilo rabljeno okrajno v slučajih katarja v nosu in tokov iz odprtin z velikim uspehom. Njegove uporabe so popolno opisane v knjižici, ki je ovita okoli vsake steklenice. Cena 25c v vseh lekarnah, W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Stanovanje se odda v najem. Brez hrane. Polizejte na 3603 Carry ave. (6)

CANDLER'S COAL CO. Tu si lahko prihranite denar pri premogu, pesku, pepelu in opelki. Imamo tudi vozove na razpolago za vsa prevažanja. Telefonirajte Park 209 W. Naš urad je 16311 Saranac Rd. Collinwood, Ohio. "Brick Yard". (4)

Išče se Frank Jakopič, od Kamnika, ker je pozabil plačat \$28 n. hrani in stanovanju? Prosim ako bi ga kdo videl, da mi na znani in tudi drugi gletje, da ne bo tako napravljen, ker je prilijane nih besedij ima veliko goritit, pa nič resnice \$2.00 nagrade kdor ga naznani. JOS. KASTELIC, 825 Blaine, Elkhart, Ind.

Išče se Andrej Pekol, star 21 let doma fara Tiesno. Pri meni je bil na hrani in jo je popihal 7. oktobra in ostal dolžan \$26 00 in še drugim bordin em veliko; torej varujte se, da se katerega nebo. Slišal sem da se nahaja v Milwaukee. Prosim, da ako ga kdo sooza, da mi naznani JOS. KASTELIC, 825 Blaine Avenue Elkhart, Ind.

Za Sokolaki dom darovali in drugi dobodki: ga. Ivana Pirnat \$ 2.50 g. Josip Laurič 1.00 br. K. Armbruster 1.50 br. Anton Kaušek 11.00 br. Frank Gornik 5.00 br. Vinko Pristov 5.00 br. Kerže in Hudovernik nabrala 1.15 br. Kerže, Hudovernik in Kolar nabrali 2.55 br. Stefan in Bole nabrala 3.30 br. R. Perdan delni skupi-ček izžrebanega bari-ona 5.00 ga. Fany Terbežnik, obveznost smodke S. S. 6.00 Prebitek igre Detektiv. 33.57 zabavn. večera. 41.24 Zavedni rojaki, rojakinje in bratje! Posnemajte zgoraj imenovane. Vsi v vrsto za kulturno ter narodno postojanko! S sokolskim Nazdar! Jos. Kalan č. č. zapisnikar S. D.

NAZNANILO. Žensko društvo Srca Marije (staro), ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v Knausovi prostorih. To je najstarejše društvo, na najboljši podlagi ter šteje okoli 600 članic. Priporočamo vsem onim, ki še niso v društvu, da pristopijo. Za mal mesečni prispevek 40 centov daje društvo \$5.00 bolniške podpore na teden in precejšno smrtino. Le pogumno naprej do cilja, da se zvilja za leto 1914 število članic na 1000. Pater nam je pa zasigurana lepa bodočnost. Franja Trbnjak II. tajnik.

POZOR MOZJE. Prvi slovenski trgovec vahodno od 55. ceste na St. Clair ave. Naznanjam, da sem kupil od najboljših tvrdk veliko zalogo modernih in treznih čevljev. V zalogi imam tudi vsakovrstne moške potrebščine po najnižjih cenah. Se priporočam in zagotavljam, da bo vsak odjemalec ki pri nas kupi, najboljše postrežen. LOUIS GORNIK, 5823 St. Clair Ave. Ne pozabite zgorejšnjega naslova. (1)

Harold E. Emerich, javni notar. Zavaruje proti ognju. Prodaja hiše in lote. 16205 St. Clair Ave., Cor. Holmers. COLLINWOOD

ROOSEVELT IMA lepe zobe, radičesar jih kaže, ko se smeje. Ali vas je sram pokazati svoje? Ali pokrivete usta z roko, kadar se smejate? Če je tako, bi vas rad videl. Slabi zobje veliko pomenijo, kakor slab želodec, slaba sapa, glavobol, upljiiv na oči, rak na jeziku, gnjiloba ustnic, pege na obličju in več drugih boleznij. Tudi zastrupljenje krvi nastane. Moje cene so najnižje v Clevelandu za izvrstno delo. Z vsakim delom gre desetletna garancija. Samo pošteno delo je pri nas. Nizke cene. Drugi zahtevajo do 50% več. Prosta preiskava, ženska postrežba. govorimo v različnih jezikih. Vaš sosed je najbolje spričevalo za nas. Noben slučaj ni pretežaven za mene. Zdravstveni urad. Prvi slovenski zobozdravnik v državi Ohio. Ne poslušajte posnemalcev, ki vsa lahko preslepajo. Glejte, da pridete v slovenski urad.

Dr. A. A. Kalbfleisch White Cross zobozdravnik. 6426 St. Clair-av. Odprto od 8. do 8.

VINO, TROPINJEVEC, DROŽNIK. Trgovina z vinom in iznajem na debelo. Pridite ali pokličite po telefonu: A. W. EMMERICH, 16205 St. Clair Avenue. Telefon Cuy. Wood 58

Najnovejša za rojake

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakoršnih še ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lašje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne sivele. Alpen pomada, od katere možkim v 6 tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne sivele. Revmatizem, kostibolj, trganje v rokah nogah in krizicah, vam v 14 dneh popolnoma odpravim. Vaakovrstne rane opelkine kurja očesa, bradovice, potne noge, ozeblina in vse druge slabe bolezni se pri meni hitro odstravijo. Cenik pošljem zaštopi ali pa pridite osebo. JAKOB WACHSIC, 1099 E. 64 Street. CLEVELAND, OHIO

KDOR HOČE DELA. Veliki Slo. ensko - Angleški Tolman. da se bo lahko in hitro brez utičaja prišli angleščine. Koliga obaga slov. angl. razgovor za vsakdanjo potrebo, v vudila so angl. plover, splevanje angleških plem in kako se postane ameriški delavca. Vrhovna knjiga ima dodaj največ slov. angl. in angl. slov. slovar. Koliga trdo in okusno v platnu vezana (nad 420 strani) stane \$2.00 in se dobi pri: V. J. KUBELKA, 58 W. 16 St., New York, N. Y. Bilo in največje založništvo slov. angl. in raznih slov. knjig. Pište posneti.

Za Novo Leto.

Priporočamo se vsem našim prijateljem in rojakom v nakup našega naravnega domačega vina kakor tudi žganja.

Znižane cene.

Za vsako naročilo od eden galon naprej. Pri večji naročbi znaten popust.

Pristni tropinjevec sodček 5 galonov	\$13.50
Pristni drožnik sodček 5 galonov	\$13.50
Pristna slivovka sodček 5 galonov	\$13.50
Francoški konjak sodček 5 galonov	\$13.50

VINA:

Domače naravno rudeče vino sod 50 galonov	\$22.50
Domače naravno belo vino sod 50 galonov	\$30.00

Ako bi kateri od rojakov rad svedel cene drugih pijak katere niso tukaj priobčene, prosimo naj se pisмено na nas obrne. V zalogi imamo vse kar kdo rojakov pošeli po najnižji ceni. Za obila naročila se priporoča:

Prva Slovenska družba THE OHIO BRANDY DISTILLING CO. 6102-04 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

JOSIP ŽELE, SLOVENSKI POGREBNIK IN TRGOVEC.

Priporoča se slovenskemu občinstvu, da ga poseti ob vsaki priliki. Pogrebni zavod je izvrstno preskrbljen s najfinejšo opravo in finimi kočijami. Zaloga pohištva, železnine, posode, barve stekla itd. Operto toč in dan.

JOSIP ŽELE, 6108 ST. CLAIR AVE.

JOHN GORNIK, SLOVENSKI KROJAC

Priporočam se vsem rojakom v nakup kupa, modernih in toplo nih jesenskih in stinskih oblek ter suknj. Prodajam obleke po meri in se narajane. Priporočam se slovenskim družinam v napravo uniform in izvrstnem van druga krojaška naročila. Priporočam tudi svoje veliko zalogo vseh modnih potrebščin. Edini založnik vseh sokolskih potrebščin. Tel. Princeton 2402 W. SVOJ K SVOJIM!

Companija, ki je prijateljska.

Vsaka pametna oseba v Clevelandu (moški ali ženska) je prijazna nasproti East Ohio Gas Company. ZAKAJ? Ker pošteno ravna z ljudmi, bogate in revne enako, daje dober plin za najnižjo ceno, vselej odgovarja na piličova vprašanja. Njeni uradniki govorijo več jezikov in vseh radi postrežejo občinstvu.

The East Ohio Gas Co. 1447 E. 6th St.

Smart starega Jovana.

Spisala Zofka Kveder.

Črdo, megleno jutro pozne jeseni je sililo okoli mala okencja v kočo. Mali Jovan se je prebudil. Od nekje iz daljave se je čulo zamolklo grmenje, soho, zategnjeno, kakor daljni grom v letu pred nevihto. Ko se je prvokrat napolnil kraj s tem posebnim jezicim in močnim grmenjem, so se zablistale oči Jovane matere v nekem pomosnem in zadovoljnem svitu. Z obema rokama ga je objela in prisnila nase, tako močno, da ga je skoraj zabolelo.

"Naši so to, sinko, naši!" je kliknila vroče. "Maščevali ti bodo očeta! Bog naj jih blagoslovi!"

Moral je poklekati poleg nje in skupaj sta molila za zmago onih gori, ki so prihajali čez hribe, da osvobodijo njih tu v teh dolinah, ki so jedri in siromašni živeli pod kruto pestjo neusmišljenih agov in begov, preziranja, zmerjanja, gonjenja kakor divja zver po gozdovih.

Če bi bilo šlo po njegovem, bi jim bil kar precej odšel nasproti, ko je prvokrat zabobnela jeka njihovih pušk in topov čez daljavo plan. Ali mati ni pustila, da bi govoril o tem. Ne bi ga poznali od daleč, da jih in ustrelili bi ga. In če ga ne bi oni, bi ga gotovo Turki, če ga ne gledajo. Potrpeli je sreča, počakati, da bodo prišli čez hribe v njihovo vas.

Dva dni že nista šla z materjo iz hiše. Še do sosedna na, pr kam bi doli v vas, kjer je bilo toliko turških čardakov in kjer niti prej, davno spomlad, ni smel postojati okrog, če ni hotel, da so ga napodili oni z fezi. Še je bilo nekaj koruze v kočli in v drugem kotu kočje je stala koza, ki je dajala malo mleka, samj in za mater. Hleva niso imeli in tudi kuhinja ni bila posebej, kakor drugod pri turških bogatih. Bog, da je bila streha nad glavo.

Jovan je bil sicer strašno radoveden. Parkrat se je zmužal na vrh. Neizkušeno rad bi bil skočil kam k sosedu, da sliši, kaj pripoveduje. Na jablano je bil splezal in se razgledoval otrok. Vas je bila tiha, kakor zapuščen. Nikjer ni bilo nikogar videti. Daleč tam na levo pod hribi se je kadilo, kakor oblak je leglo na polje. In včasih se je oblak zablistal, kakor bi nekaj gorelo, zaplapolalo. Kakšna vas gori, je rekla mati. Od ene strani je prihajala jezna jeka zamolklega donenja. Zalajalo je, zagrmenelo, kakor bi se zrak stresel. Vse je bilo tako čudno. Sreč se mu je stisnilo v prsih. Kamorkoli je uprl oči, povsod se je skrivala neka tajna groza, nekaj zlega se je prituhalo in čakalo, prečalo, da plane.

Ko se je vrnil v kolibo, se je usti jezila naj, da je ne uboga in ostal je pri nji. Vedno je molila in tudi njega je silila, naj molji. Čudna je bila njegova molitev, tako vroče in težke besede so govorila njena usta, pomizne prošnje in zopet zaključana preteče grozje skoro, da ga je bilo strah. Ko je prenehala, ga je vzela na kolena kakor majhno dete, čeprav je bil star že deget let. In pripovedovala mu je, kako so Turki bili in zlobni, kako so mu ubili očeta pa deda, materina dva brata, njegovega ujca. Strice so ujeli in zaklenili v ječo in Bog ve, če je živ ubogec. Ah, kaj oni delajo z rajo, kako jo trpinčijo, kako vse preganjajo, kako jih kličejo samo na gjaure. Človek-jih mora sovražiti iz celega srca. Ali zdaj bodo prišli osvoboditelji, uničili jih bodo, premagali jih bodo in maščevali bodo vse krivice, ki so jih storili. Če bi bili večji, bi poslala ona, mati tudi njega k njim, da bi šel skupaj z njimi čez Turke. Ali on je še premajhen in slaboten. On je sploh tako slab, sirota, tako šibek. Turki so mu ubili očeta, še ko je njega, Jovana nosila pod srcem, zato je tako šibek in slaboten, siromak njena mati.

Moč je padla in on je zaspal v materinem naročju.

Drugi dan nikakor ni mogel prestopiti in izdrišati. Toliko je prosjal mater, da mu je dovolila, da gre k sosedu, bači Jozi, kristjanu in revežu, kakor sta bila onadva z materjo, pogledat in vprašat, kaj se godi tam pod hribi. Oprezno se je plazil dečko ob plotu na cesto. Že je zavil okrog vogla na koncu vrta, ko ga je nekaj streslo in ukopalo na mesto, da je obstal, kakor iz kamna. Tam na sred poti, ravno pred vhodom v Jozino dvorišče, ležal je stari, sivj gazda v blatu, prevrnjen naznak z razteg njenimi rokami in nogami. Obraz mu je bil pomandran, krvav, raztrgan, en umazan kos mesa, kakor pohojen od neke velikanske, peklenske hudobne noge.

Mali Jovan se je obrnil in tresoč je stekel domu.

"Turki so ga, razbojnik! Niti živih las ne poštujejo, zverine!" je vzdihnila mati in zaprla vrata bolj oprezno, kakor navadno.

"Tisti, ki so mogli, pobegnili so v hribe pomagat krščanski vojski, zdaj pa se bodo maščevali hudobni krivoloki nad nami, nad starci, nad ženami in otroci."

Sela je poleg ognjišča, objela malega Jovana in se bridko razkajala. Stiskala ga je na svoja prsa, s poljubi obsipala njegov obraz, da je bil ves moker od njenih solza. Teško mu je bilo in jokal je tudi on. Tako zelo se je spremenila mati v zadnjih dneh. Vedno je bila tiha in molčala, niti vesela, niti žalostna a zdaj, kakor da je začela živeti na novo. Zdaj se smeje pa pripoveduje veselo, živ s plamečimi očmi o nekaki prekrasni, omamljivi bodočnosti, o nekaki prelepi svobodi, ki prihaja, kakor solnce svetla in bo vse "gjaure" vsa rajo ršila in osrečila. Potem pa spet jako, vzdihuje, drhti, boji se. Nemirna je, ne more ne stati, ne sedeti. Nekaj jo goni po mali kočji iz enega kota v drugi. Na kolena pada, vzdiguje roke, klanja se globoko do zemlje, pa zopet vstaja, stopi k malemu okencu in gleda, gleda, kakor bi videla kdo ve kaj, a ne onih par suhih dreves, ki stoje tako žalostno in pusto na vrtu. Vsak čas ga potegne k sebi na kolena in mu pripoveduje o njegovemu očetu, pa o dedu, o stricu, o ujcih, kako so bili vsi močni in pogumni, pravi junaki.

Komaj je začel padati mrak, sta legla v kot na siromašni ležaj spal. Samo malo slame je bilo nastlano na ilovnata tla in pokrita s starimi koci. Ubogaj raju ne pozna gospodovih postelj.

Mali Jovan je hitro zaspal. Zdelo se mu je, da je tudi bobnenje prenehalo v daljni noči, tudi oni, ki so se tam v skrivnostni daljavi vojskovali, so šli utrujeni spat. Objeta sta se držala z materjo. Mehko je ležala njegova glava na njenih prsih, kakor pred davno, ko je bil še majhen. Nič ga ni bilo strah, ko je slišal njeno dihanje in čutil gorkoto njenega telesa.

Zdaj ga je prebudila siva, turobna svetloba jesenskega dneva. Vstal je in se čutil, da je sam, da ni mati ležala poleg njega, kakor zvečer, ko je zaspal. Ozrl se je po kolibo. Matere nikjer, a vrata odprta na strežaj, da se je mrzla megla valila iz vrta notri.

Stresel se je, zeblo ga je. In še ves zaspal je zaloputnil vrata, da so se zaprla.

"Mati!" je zaklical. Tožno se mu je iztrgal glas iz prsih, da se je prestrašil samega sebe. Ali nič se ni zganilo, vse molči.

On sam je ostal v kolibi. Nobenega živga bitja ni. Tam oni drugi kot, kjer je stala koza, je prazen. Tudi ona je izginila.

Iz daljave prihaja bobnenje, preteče, preteče neke strašne groze.

"Mati! Draga majka! Mila, jedina! Mati! Mati!" Klical jo je drhteč, srce mu je vzkipevalo ljubezni in bojzani. Zatrepetal je od neke strašne slutnje.

Stopil je na prag in zaklical v vrt.

Kakor zid je stala magla pred njim, siva, gosta, nepro-

zirna. In molčala je sama in mrtva.

Stekel je čez vrt. Ali tam, onkraj plotu na cesti, je nekaj vrvelo, šumelo, čuden hrup se je gnal mimo, strašen in zvočen. Sto glasov, do zdaj nikdar slišanih, je odmevalo iz megle, mešalo se z ropotanjem vozov, z neštevilnimi koraki. Vrgel se je med grde in plezal po travi k plotu.

Moj Bog, Turki! Neizmerno mnogo Turkov! Glava pri glavi, čez pri fezu. In vsi v nekakih mundurah, s puškami in sabljami. Prehajajo mimo, prehajajo brez prestanka. Iz megle prihajajo, gredo po cesti mimo Jovana in spet jih megla požira kakor pošasti. Zemlja se trese od njihovih korakov in vsa megla je polna njihovih čamora, hrupa, ropota. Vsa česta jih je polna, drgnejo se ob plot in že se lomijo deske.

Jovan se je umaknil in plot že poka, pada. Kar čez gredo Turki, kakor voda, kakor povodenj.

Mali Jovan je stekel spet nazaj v kočjo in zapahnil vrata. Nič več se ni upal klicati matere na glas. Samo šepetaje jo je dozival, v mislih, v srcu.

"Bože, majko, majčice! Kje si, kje si! Kam si odšla? Zakaj si me pustila samega?! Da me je strah! Mati, pridi nazaj! Pridi takoj! A kaj bom jaz počel? Kaj bom delal sam? Me ne bom počel, joj, mati! Mati!"

Spreletela ga je misel, da je ne bo nikoli več videl. Da so jo morda Turki odpeljali. Ukradli so jo, odgnali, dokler je spal.

Zajokal je, vrgel se je na tla, tolkel z rokami okrog sebe, obupan, prestrašen: "Mater, hočem! mater! A kje je majka, kje je?!"

Utihi se je malo in spet klical: "Mati, mati!"

Ali nihče se ni oglasil. Samo daljno bobnenje je prihajalo iz megle, samo korakanje turških vojakov po cesti.

Čeprav se je strašno bal, je vendar še enkrat odšel na vrh in iskral mater po bornih greдах. Za vsak grm je pogledal, v vsak kot. Ali nobenega sledu ni bilo po materi. Megla se je začela v višini zlatiti. Solnce je hotelo, da jo prodre in razžene. Mali Jovan se je vlekel nazaj v kolibo, že ves otrpjen od žalosti, kakor bolan od olupa.

Vlegel se je nazaj v kot na slamo, kjer sta snočila z materjo zaspala, kjer jo je čutil poleg sebe, tako živo, toplo in milo. Moj Bog, kako lepo ga je objemala, kako mu je pripovedovala, da je samo še on edini na svetu, da nikogar nima razun njega, da je njena sreča, njeno solnce, njeno vse na svetu. Da bi že zdavnaj umrla od žalosti in zapuščenosti, če bi ne bilo njega. A zdaj je ni nikjer. Zdaj je izginila, pobegnila od njega. Ne, ni pobegnila, ni sama odšla. Odvlekli so jo, kdo ve kam. Odvlekli so jo s silo. Potrkali na vrata in ona je vstala in je šla pogledat kdo je. Pa komaj je odprla vrata, so jo že zgrabili in odvlekli. On je spal in ničesar ni slišal. A mati je molčala, ni kričala, da ga ne bi prebudila, pa da ne bi še njega zagledali in tudi njega odvlekli.

Zaril se je v slamo in v tiste stare cunje in jokal, jokal.

I zaspal je tako. Zaspal je od joka, kakor mal otrok.

Zbudil se je od glada. Lačen, je bil in žejen. Vstal je in brskal po koči. Pa ko se je spomnil, da ni matere, prešlo ga je vse, glad in žeja in samo žalost je ostala, strah, da je sam.

"Joj, še vedno ni matere, še vedno ne! Pa zakaj je ni? Jaz nečem biti sam! Nečem! Nečem!" Cepetal je z nogami in trmoglavo ponavljal besede.

Vse je molčalo. Samo tam nekje daleč, daleč je še vedno bobnel čuden zamolklo, grozeč grom.

Stopil je na prag. Svetel dan je bil. Na modrem, jasnem nebu je sijalo solnce, zlato in prevzetno. Kraj je bil miren in tih. Vsi glasovi so umrli, vse naokoli je bilo nekako prazno. Ves pijan se je razprostiral jesenski kraj, jasno so se črtale rjavomodre gore v dalji. Samo nad vasio se je vzdignu-

la neka prozorna meglica, dišalo je, kakor po gorečem smenu. Oprezno se je priplazil do pota.

Nikjer ni bilo nikogar. Cest. je bila blatna, zgažena, kakor zozorana in raztrgana od brezštevilnih nog in od težkih vozov. Tu in tam je ležala kakšna cunjica, papir, veja, kak gumb se je svetil v blatu.

Stopil je na cesto. Ogledoval se je na vse strani, ali nikjer ni bilo žive duše. Povsod tišina. Samo neki čuden dim se je vlekel čez vas, kakor da goriskrit ogenj.

Stekel je po cesti. Vse mirno, tiho. Cesta razrovana, na široko izgažena.

Mahnil je z očmi na ono mesto, kjer je ležal včeraj bača Jozo. Nič več ni bilo trupla tam. Plot je bil odprt. Ali tam — o Bog! — tam na vrtu sred zelenih glav je ležal bača Jozo zgrbljen, kakor od daleč vržen od surovih rok. In njegova koliba je že kadila. Na strehi so že poskakovali plamenčki.

Mali Jovan je še hitreje tekel dalje.

In tudi pri uvcu Stevu je gorelo, pri strinji Jeli tudi. Cela vas se je dimila.

"Mati! Majko!" je zakričal deček na ves glas.

Mrzla groza ga je stisnila za srce.

Moj veliki mogočni Bog! Tam sred vasi, zraven obzidane studenca, stoji dva droga in gori visita dva človeka. Nataknil so ju na kol! Vsi, krvava sta, zivita, strašna!

Stisnil je oči, da ne bi videl več onadva grozna, v neizmernih bolečinah izkrivljena obraza, onidva ubogi, razmesarjeni telesi. In tekel je, tekel, kakor bi ga kdo bičal.

"Mati! Oh, mati moja!" kričal, kolikor more.

In zdaj telebne čez nekako toplo, mehko in ogromno truplo. Zatulil od groze in užasa.

Čez cesto je ležal konj z razdrobljeno glavo. Zraven njega prevrnjen, težko naložen voz in izpod voza gleda ogromen brkat Turek. Beli zobje režijo pasnostno in steklene oči jezno gledajo naravnost v solnce, rdeča mlaka se nabira okrog njega in iz strnih prsi še vedno curjla rdeča kri.

Mali Jovan odskočil in se zalepi v stran v neko dvorišče. Hoče, da se nekam skrije, da ne bi nič več videl.

Pred njim stoji lepa turška hiša.

Strah ga je, neizmerno ga je strah. Ne more molčati. In kakor brez uma kliče mater. Naj ga slišijo, naj ga ubijejo! "Mati, mila moja mati, edina, draga mati!" kriči že ves hripav.

Vse tiho.

In on se peha po stopnicah kvišku. Krasen hodnik se odpre, prelep mostovž, čarobne sobe. Po tlu mehke preproge, ob stenah razkošni munderi, svilene blazine. In neka posebna, bajna svetloba prihaja skozi pisana okna.

Pride v zadnjo sobo. Najlepša je, vse sama svila, fino vezenje, tenke zavese, pod nogami debele preproge kakor mahovina.

Tam v kotu na munderu se stika neko živo bitje.

Kakor omamljena čustvena otroka. In zatrepetata od divne je groze. Zalepita si v objem, okleneta se z rokami, stisneta se eden k drugemu in kloneta tesno objeta na minder. Zajokata oba prežalostno, obupno, zapuščen v smrtnem strahu.

"Moj Bog! moj Bog!" klikne Jovan.

"Alah!" šepče mala.

"Joj, Bože, kje je moja mati?! Kje je moja ljuba mati?!" joka Jovan in stiska svojo glavo na ozke, slabotne grudi male turške deklice.

Bil jo je in tepel ta čas in vendar ga objemajo njene ročice, kakor brata. Sovražila sta se pred hipom besno, divje, brezumno, a zdaj se topijo njuni vzdihli v en sam žalosten obupen stok, njune se solze mešajo v en sam bridek, težek jok.

Zunaj se nekaj lomi, plamti. Kakor krvave oči gledajo mala rdeča okna na prestrašena otroka. Strašna in krasna svetloba napolnjuje sobo s svojim peklenskim sijem.

Ne upata se vstati, ne upata se ganiti. Stisnila sta se tesno objeta v kot, srečna, da ne morata biti sama v tem strahovitim trenutku, da, v tej grozoti čuata eden drugega. Jokata objemata se, tolažita se in skupaj kličeta svoji materi v pomoč.

A zunaj, kakor da je peklo odprlo svoje proketo žrelo. Zrak se stresa od nekega besnega grmenja, divji strelci lajajo nad vasio, bliskajo se peklensko in butajo v zidove, vse rušec, uničujoč. Vse se podira, lomi. Strašni glasovi rjovejo, nekaj evili, tuli.

Vas gori. In kakor baklja se je užgala begova hiša in plamti na vseh starih ogljih. Vse poka, zvija se, drhti, lomi se. Dim se vali, rdeči plameni ližejo po stopnicah, skačejo po podu, po stenah, silijo skozi okna, skozi vrata. Od vseh strani se podi ogenj na uboga otroka.

Se enkrat se odtrga od sebe. Še enkrat pogledajo oči okrog, noge so pripravljene na utek, ali povsod se plapolajo rdeči jeziki plamenov, že je zrač vroč in zadušljiv. In roke se spet sklenejo v objem. Pogledata si v oči, zajokata. Uboga, obupana, zapuščen otroka!

In objameta se močno, stisneta se, da skupaj udarjata njuna srca, obraz pritisneta na obraz.

En krič se trga iz dveh plasnih, otroških duš, en obupjima stiska srce. In združena, pomirjena, objeta padeta skupaj v neusmiljeno, grozovito ognjeno smrt.

Vas gori in po cesti prihajajo srbski vojaki...

Dr. F. J. KERN, slovenski zdravnik, Vogel St. Clair ave. in Norwood Road. (nad Kaušovo trgovino) Uradne ure: Od 9—11 dod., od 2—3 popoldne, od 7—8 zvečer. Cuyahoga telefon. (10)

"ZNAMKE" Znamke so sama razvada pri odjemalcih, na katere se ravno navadijo kot na kaj drugega. Pri nas bodemo tudi dajali znamke, in sicer za vsako kupljeno blago, kar vam bo pripleslo 3%. Vask naj vpraša za knjižico, s katero dobi takoj nekaj znamk zastonj. To so "pink" znamke, katere dobite tudi pri drugih slovenskih trgovcih. Kadar imate knjižice napolnene, dobite pri nas za \$3.00 vrednosti, kar želite. Kdor kupi pri nas za gotov denar, kupi najceneje. Kdor še nima koledarja, naj se oglasi, ker jih je še nekaj. Se priporočam Anton Grdina, trgovec.

Pozor, Collinwood!

Naznanjam vsem slovenskim družinam in rojakom v Collinwoodu sploh, da sem prevzel tudi trgovanje s pohištvo, sploh vse, kar spada v hišno vporabo. Se priporočam rojakom v obilen obisk, ker bom prodajal dobro pohištvo, kakor si izberete, po najnižjih cenah. Ne pozabite si ogledati pri nas, Predno drugje kupite.

K. Mandelj, 15702 Waterloo Rd. Collinwood, Ohio.

POZOR, Ob priliki mojega godu napravim v svojih gostilniških prostorih godovanje in sicer 16. in 17. januarja. Priporočam se vsem znancem in prijateljem za obisk na te dneve. Preskrbljeno bo za najboljši prigrizek, godbo in pijačo. Se priporočam Anton Kuhel, 16321 Arcade ave.

Slovensko dekle išče službe pri slovenski družini. Poizve se v našem uredništvu.

J. S. Jablonski, SLOVENSKI FOTOGRAF. 6122 ST. CLAIR AVE. N. E. Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednosti slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastonj. Vse delo je garantirano.

Anton Bašca, 1016 EAST 61st STREET. Naznanjam vsem rojakom, da se odsedaj naprej dobijo pri meni suhe in prekajene klobase, šep, kajzerflajš, šunke, plečeta, želodci, mast. Cene nizke. Naročila se sprejemajo tudi zven mesta.

Dr. F. J. KERN, slovenski zdravnik, Vogel St. Clair ave. in Norwood Road. (nad Kaušovo trgovino) Uradne ure: Od 9—11 dod., od 2—3 popoldne, od 7—8 zvečer. Cuyahoga telefon. (10)

Frank Sakser, Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y. Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O. Pošilja Prodaja DENARJE PAROBRODNE LISTKE v staro domovino potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in cenovno. Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Vam prihrani mnogo zdravniških računov. PIN-ACUS. Tri vrste \$20, \$50, \$1.

Austro-Americana S. S. CO. Direktna vožnja med New Yorkom in Avstro-Ograko. NIZKE CENE.

Fina podvorbna, električna luč, izvrstna kuhinja, prosto vino, kabinet tretjega razreda na ladiji Kaiser Franz Joseph I. in Martha Washington. Govorijo se vsi avstrijski jeziki.

Kompanija ima sledeče doročnike: Kaiser Franz Joseph I., Martha Washington, Laura, Alice, Argentina, Oceania, in nove ladije se delajo. Za vse podrobnosti se obrnite na generalne agente.

Phelps Bros. & Co. 2 Washington St. New York, N. Y. ali pa na priznane agente v Z. D. in Canada.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1913.

je izšel ter je dobiti za 30¢ s poštino vred. — Koledar je obsežen in ima več slik ter mnogo zanimivosti. Dobite ga pri SLOVENIC PUB. CO. 82 Cortlandt St. New York, 6104 St. Clair Av. Cleveland, O.

Anton Bašca, 1016 EAST 61st STREET. Naznanjam vsem rojakom, da se odsedaj naprej dobijo pri meni suhe in prekajene klobase, šep, kajzerflajš, šunke, plečeta, želodci, mast. Cene nizke. Naročila se sprejemajo tudi zven mesta.

Dr. F. J. KERN, slovenski zdravnik, Vogel St. Clair ave. in Norwood Road. (nad Kaušovo trgovino) Uradne ure: Od 9—11 dod., od 2—3 popoldne, od 7—8 zvečer. Cuyahoga telefon. (10)

Frank Sakser, Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y. Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O. Pošilja Prodaja DENARJE PAROBRODNE LISTKE v staro domovino potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in cenovno. Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.